

STAP FOAR
STAP

Pedagogisch beleidsplan

Elizabeth Amsterdam

Locatie: Joure – Flecke
Midstraat 10
8501 AP Joure

Stapfoarstap.frl

beleidsmedewerker@stapfoarstap.frl

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Visie.....	4
3. Pedagogische basis(opvoedings)doelen	5
3.1 Waarborgen van emotionele veiligheid.....	5
3.2 Ontwikkeling van persoonlijke competenties	7
3.2.1 De binnenruimtes dagopvang	8
3.2.2 De buitenruimte dagopvang	10
3.3 Ontwikkeling van sociale competenties	12
3.4 Overdracht van normen en waarden.....	13
3.4.1 Corrigeren en belonen	14
3.4.2 Feesten en rituelen	14
4. Werkwijze	15
4.1 Groepssamenstelling	15
4.2 Openingstijden	17
4.4 Ophalen en brengen	20
4.5 Voeding	20
4.6 Slapen(± tijden)	21
4.7 Ziekte	21
4.9 Activiteiten buiten de groepsruimtes.....	22
5. Contact met ouders/verzorgers.....	23
5.1 Aanmelden opvang.....	23
5.2 Beëindigen opvang	23
5.3 Dagelijkse gesprekken	23
5.4 Oudergesprekken.....	23
5.5 Ouderavond	24
5.6 Oudercommissie	24
5.7.1 Planning bord	24
5.7.2 Digitale omgeving.....	24
5.7.3 Facebook.....	25
5.8 Website	25
5.9 Wenbeleid	25

6. Kwaliteit en organisatie	26
6.1 Opleiding ondernemer	26
6.2 Vervanging, ondersteuning, pedagogisch beleidsmedewerker/coach	26
6.2.1 Vervanging	26
6.2.2 Achterwacht	26
6.2.3 Stagiaires.....	26
6.2.4 Vrijwilligers.....	27
6.3 Ontwikkelingsgericht werken	28
6.4 Meldcode	31
6.5 Privacy beleid	31
6.6 Tweetalig beleid	31
6.7 Verzekeringen.....	32

1. Inleiding

Ik ben Elizabeth Quartel-Amsterdam, moeder van zes kinderen. Na de geboorte van ons derde kind ben ik gestopt met werken als administratief medewerkster op een verkoopafdeling. Al snel wilde ik weer iets doen en rolde ik in het gastouderschap. In 2013 hebben we onze garage om laten bouwen tot een gezellige mooie plek waar de gastkinderen zich fijn en prettig voelden. Na vijf jaar werd het tijd voor een nieuwe uitdaging. In juli 2018 heb ik de opleiding van Stichting Thuishuis afgerond. Toen de vorige eigenaresse mij belde en vroeg of ik haar droom voort wilde zetten heb ik geen moment getwijfeld. Het werken met kinderen is voor mij iedere dag een feest. Een vertrouwd, gezellig en veilige speel- en leersituatie bieden voor alle "stappertjes" is voor mij en het vaste team een taak waar we met veel plezier aan werken.

Nadat Thuishuis Stap foar Stap begonnen is met opvang voor 0-4 jarigen, is dit in 2019 uitgebreid naar opvang aan kinderen van 0-13 jaar. Zo hebben we nu twee groepen dagopvang (KDV) voor kinderen van 0-4 en voor 2-4 jaar en twee groepen buitenschoolse opvang (BSO) voor kinderen van 4-7 en 7-13 jaar. Dit pedagogisch beleidsplan beschrijft de werkwijze van de dagopvang, 0-4 jaar.

We bieden deze opvang vanuit de organisatie Patyna. Deze organisatie heeft verschillende locaties. Ik ben gevestigd in De Flecke. Dit is een woonzorg-behandelcentrum in hartje centrum Joure, die verschillende diensten aanbiedt met betrekking tot (ouderen)zorg. De combinatie van deze twee doelgroepen onder één dak is magisch. De oudere mensen genieten ontzettend van het "jonge grut" dat lekker onbevangen en positief in het leven staat. Andersom vinden de kinderen het ook geweldig en biedt het hun een verrijkend contact.

Thuishuis Stap foar stap is aangesloten bij Coöperatie Thuishuis U.A. Diensten die zij aanbieden zijn onder andere: het bijhouden van de wet- en regelgeving, facturering, huisstijl, contactdagen, huisbezoeken, bijscholing en pedagogische ondersteuning.

Om mijn visie op pedagogisch gebied kenbaar te maken heb ik mijn plan vormgegeven, door de onderstaande vier pedagogische basisdoelen die "prof. Riksen-Walraven" ontwikkeld heeft, uit te werken.

- emotionele veiligheid;
- persoonlijke competentie;
- sociale competentie;
- overdracht van normen en waarden.

Volgens deze structuur geef ik u Stap foar Stap een kijkje in de werkwijze die mijn team en ik hanteren in de opvang als pedagoog en persoon. Daarbij schrijf ik hierna in de "wij vorm". Hiermee bedoel ik "mijn team en ik".

Een fijne wandeling!

2. Visie

In Thuishuis Stap foar Stap vinden we het belangrijk om met respect met elkaar om te gaan. Dit betekent dat we oprecht kijken, luisteren en reageren op de behoeftes van ieder kind en dat we daarnaast de kinderen leren respect te hebben voor elkaar en de omgeving waarin ze leven, dus voor de natuur, voor plant en dier en de medemens! Door veel buiten te zijn, samen activiteiten te ondernemen, zoals bezoeken aan de bewoners van de Flecke, geven we kinderen deze ervaring mee.

Vanuit deze respectvolle basis naar elkaar toe, zorgen we voor een vertrouwde onderlinge band, waardoor we ieder kind de ruimte kunnen geven om te ontwikkelen, ieder in zijn of haar eigen tempo. Ieder kind mag zichzelf zijn en ervaren dat er ruimte is voor een eigen 'ik'

Juist in onze kleinschalige opvang kunnen we daadwerkelijk deze ruimte bieden, een ruimte waar ieder kind zichzelf mag ontwikkelen op zijn/haar eigen tempo en manier. Vanuit deze visie bieden we kinderen kansen op te groeien tot een prachtig mens, waar oog, inleving en gevoel is voor elkaar en voor de omgeving waarin we leven.

3. Pedagogische basis(opvoedings)doelen

In Thuishuis Stap foar Stap wordt gewerkt volgens de vier opvoedingsdoelen van professor Riksen-Walraven. Deze doelen worden door de overheid gehanteerd om op deze manier te komen tot verantwoorde kinderopvang. Het gaat om de doelen: het waarborgen van emotionele veiligheid, het ontwikkelen van persoonlijke competenties, het ontwikkelen van sociale competenties en de overdracht van normen en waarden. In dit hoofdstuk wordt beschreven op welke wijze deze doelen toegepast worden in Thuishuis Stap foar Stap. Bij het werken met de vier opvoedingsdoelen zal er altijd aandacht zijn voor de verschillende ontwikkelingsfasen waarin een kind zich bevindt. In Thuishuis Stap foar Stap geldt dit in de dagopvang voor baby's, dreumesen en peuters. Door hier rekening mee te houden in de omgang met een kind en ons handelen hierop aan te passen, kunnen we ieder kind gaandeweg zijn of haar ontwikkeling de meest geschikte aandacht, ondersteuning en stimulering geven. Zo bieden we ieder kind de kans zich op zijn eigen unieke manier te ontwikkelen tot een steeds zelfstandiger mens, ter voorbereiding op een steeds complexer wordende maatschappij.

3.1 Waarborgen van emotionele veiligheid

Het bieden van een gevoel van veiligheid is de meest basale pedagogische doelstelling. Kinderen willen de wereld om zich heen graag verkennen en ontdekken en daarin hebben zij een grote behoefte aan veiligheid en geborgenheid.

Thuishuis Stap foar Stap heeft zoveel mogelijk een vast team van groepsleidsters. Het is van groot belang voor de ontwikkeling van kinderen dat zij zich veilig, vertrouwd en geborgen voelen. Een kind voelt zich emotioneel veilig als het zich geaccepteerd voelt en vertrouwen ervaart. Een kind kan zich alleen veilig voelen wanneer het zichzelf mag en kan zijn. Het kind moet zijn emoties kunnen tonen en daarvoor is het noodzakelijk dat er een vertrouwensband is met de vaste groepsleidsters. Deze vertrouwensband wordt ook wel hechting genoemd. Doordat het vaste team altijd in hun nabijheid is, krijgt de hechting goede kans en kennen wij ieder kind door en door. Door vervolgens goed te kijken en te luisteren naar de signalen van het kind, begrijpen wij als leidsters wat er in het kind omgaat en waar het behoefte aan heeft. Door dit observeren kunnen wij snel en op een passende manier reageren op de signalen van een kind. Als een kind bij het weggaan van de ouders/verzorgers niet wil spelen en verdrietig is, kunnen we het even op schoot nemen en troosten. Wanneer het tot rust is gekomen, gaan we samen kijken bij het speelgoed om iets uit te kiezen. Soms merken we dat het fijn is dat de ouder nog even blijft, zodat het kind nog even kan acclimatiseren, maar we merken ook dat het soms beter is voor het kind dat het afscheid een kortere periode omvangt.

De voor hen bekende groepsgenoten spelen ook een grote rol in Thuishuis Stap foar Stap. Als kinderen weten wie er zijn, met wie ze samen kunnen spelen, biedt dat rust en kan ieder kind zoveel mogelijk zichzelf zijn. Ook enthousiasmeert het kinderen om op die bepaalde dagen naar het kinderdagverblijf te gaan. Ze kunnen bijvoorbeeld al zin hebben in het feit dat een bepaald kind vandaag ook komt. Het stimuleert het spel en het welzijn van de kinderen. Wederom kan het kind zich zo optimaal mogelijk met zijn ontwikkeling bezig houden.

Om het kind door de dag heen een vertrouwd gevoel te geven, vind ik het belangrijk om een vast dagritme aan te houden. Voor baby's geldt hierbij een eigen dagritme, de voorspelbaarheid in voeding, rust, verzorging en spelen geeft hen een veilig gevoel. Peuters volgen meer en meer het ritme van de groep, waarbij we voor voorspelbaarheid en vertrouwen zorgen door middel van dagritmekaarten, die we gedurende verschillende momenten van de dag samen bekijken en benoemen. Natuurlijk kunnen er afwijkende situaties ontstaan tijdens een dag, maar in grote lijnen weet het kind welke activiteiten, in welke volgorde zullen plaatsvinden. Hierdoor is de dag meer voorspelbaar voor het kind. Het biedt zekerheid en structuur. Het kind vraagt bijvoorbeeld niet herhaaldelijk: "wanneer komt mem?". Ook luiden we bepaalde activiteiten, zoals eten ("Smakelijk eten"), opruimen en slapen in, of sluiten we af met een bijpassend lied. Dergelijke rituelen ondersteunen de voorspelbaarheid. De herkenbare en vertrouwde volgorde biedt houvast en zorgt voor een veilig gevoel.

Om het kind met een fijn en vertrouwd gevoel te laten spelen en leren, vinden wij het belangrijk dat dit in een gezellige, overzichtelijke en doelgroepgerichte ruimte plaats vindt. We zorgen ervoor dat de ruimtes van de dagopvang zodanig ingericht zijn, dat het kind de ruimte kan overzien, dat er voldoende licht is en dat alles er kindvriendelijk uitziet. Hiermee zullen wij inspelen op de behoeften van de leeftijd en het individuele kind. Alles zal een vaste en duidelijke plek hebben in de ruimte, waardoor de basisinrichting zoveel mogelijk gelijk blijft. De omgeving is dan voor het kind voorspelbaar en straalt rust uit. Dit zorgt voor een veilig gevoel en het kind zal op ontdekking uit durven gaan. Tijdens het verschonen, het bed ritueel, tijdens het voeden en diverse andere momenten (waar mogelijk) tussendoor, zorgen we voor individuele aandacht voor de kinderen. We praten, zingen en lachen met hen. We vertellen aan het kind wat we gaan doen tijdens bovenstaande rituelen. Op deze manier zijn de handelingen voorspelbaar en weet het kind wat er gaat gebeuren.

Al de hierboven genoemde aspecten zijn van belang om het kind zich zo prettig mogelijk te laten voelen in de opvang, wanneer hun ouders/verzorgers er niet zijn. Het kan zijn dat een kind eerst moet wennen aan een bepaalde situatie, persoon en ruimte. Het kind zal niet altijd vrolijk zijn bij binnenkomst. Dit is voor ouders/verzorger soms lastig. Wij vinden het belangrijk om zowel het kind én de ouder gerust te stellen. We observeren, signaleren en spelen in op de behoeften van het kind en de ouder. Een gedegen wenproces vinden we van belang om de vertrouwensband meteen vanaf het begin een goede kans te geven en deze op te kunnen bouwen. De concrete uitwerking van bovenstaande staat beschreven in paragraaf 5.9 Wenbeleid.

De toevoeging die Thuishuis Stap foar Stap biedt is de combinatie kinderen en ouderen. Voor zowel jong als oud geeft het gezelligheid en plezier. Daarbij biedt het extra persoonlijke aandacht en genegenheid aan beide partijen, waardoor er een heuse band van vertrouwen ontstaat.

3.2 Ontwikkeling van persoonlijke competenties

Deze term duidt op persoonskenmerken zoals veerkracht, zelfstandigheid en zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. Dit stelt een kind in staat om allerlei typen problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden. Exploratie en spel zijn bij jonge kinderen de belangrijkste middelen om te leren en greep te krijgen op hun omgeving.

Ieder kind is uniek en ontwikkelt zich op verschillende manieren in een ander tempo. Het is daarom belangrijk om te weten in welke fase ieder kind zich bevindt qua ontwikkeling. De vaste leidsters kennen ieder kind goed en weten waar de interesses en behoeftes liggen. We bieden dan ook activiteiten en materialen aan, die het kind uitdagen, uitlokken en laten ontdekken. Daarnaast geven we complimenten voor wat het al kan. Wij vinden het belangrijk om het kind te helpen, steeds meer zelf te kunnen. Dit ondersteunen we door uitdagende activiteiten aan te bieden, die het kind zelf nog nét niet kan. Dus een klein stapje hoger en niet meteen drie treden. We doen dit samen met het kind en help, begeleid en stuur het kind tijdens deze activiteit. Door dit herhaaldelijk te doen en de coaching bij deze activiteit steeds iets af te bouwen, leren we het kind "het zelf te doen". Vanuit hier kunnen we een nieuwe uitdagende activiteit bedenken om het kind nog verder te laten ontwikkelen. We kunnen een kind bijvoorbeeld helpen een puzzel te maken. We leren het kind dan, dat het eerst de rand van de puzzel kan leggen en daarna naar binnen verder werkt. Een volgende keer weet het kind al, hoe het beste begonnen kan worden met een puzzel. Bij de ontwikkeling van een kind is het belangrijk dat het kind bekende leeftijdsgenoten om zich heen heeft. Kinderen trekken zich aan elkaar op en leren van elkaar door naar elkaar te kijken. Als meerdere kinderen bijvoorbeeld met duplo spelen, kijken ze naar elkaar en leren door te imiteren en/of elkaar te helpen. Omdat de kinderen elkaar goed kennen, weten ze precies wat ieder kan en leuk vindt. Hierdoor gaan ze in het spel vaak verder, waar ze de vorige keer gebleven waren. Dit verhoogt het niveau van het spel. Zo bouwen ze samen verder aan het duplowerk van de vorige keer en wordt dit een steeds uitgebreider bouwwerk. Kinderen leren ook van elkaar op het gebied van zelfstandigheid: De grotere kinderen zijn een mooi voorbeeld voor de jongere kinderen in bijvoorbeeld het zelf leren eten "zien eten...doet eten", zelf de jas aan doen (door het trucje met de jas) en naar het toilet gaan/op het potje gaan.

De vaste leidsters stimuleren de kinderen elkaar te helpen en van elkaar te leren. Dit doen wij door hun handelingen te benoemen, hen te ondersteunen in hun onderlinge contact en het bieden van de juiste ruimtelijke condities voor het spel. Alle speelmaterialen liggen op vaste plekken in de kasten. Dit geven we bij de dagopvang aan door middel van icoontjes op opbergbakken in de kast. Ook liggen bepaalde materialen laag in de kast of op de grond, zodat de kinderen er zelf bij kunnen. Dit stimuleert het kind zelfstandig te ondernemen en te ontdekken, wat het zelfvertrouwen vergroot. Na het spel of de activiteit kunnen de kinderen ook (gedeeltelijk) zelfstandig alle materialen weer opruimen.

De bewoners van De Flecke worden alerter door het contact met kinderen en dit lokt uit tot communiceren, waardoor de interactie op een natuurlijke wijze gestimuleerd wordt. Door geregeld (meestal 1x pw) een bezoek te brengen aan ouderen en samen activiteiten te ondernemen, zoals knutselen, lezen, koffiedrinken, dansen en zingen, worden extra ontplooiingsmogelijkheden voor beide partijen geboden. Daarbij stimuleert deze samenwerking ook het verzorgend vermogen op ongedwongen wijze. Het contact doorbreekt of voorkomt daarnaast ook het sociale isolement bij bepaalde bewoners; het zorgt voor behoud of bevordering van eigenwaarde en zelfvertrouwen van de bewoners en de kinderen.

3.2.1 De binnenruimtes dagopvang

De hieronder beschreven materialen zijn aanwezig in de diverse speelhoeken. In deze hoeken worden kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar op verschillende ontwikkelingsgebieden gestimuleerd, zoals de motorische ontwikkeling, sociale ontwikkeling, verstandelijke ontwikkeling en taalontwikkeling. Een aantal hoeken zijn samengevoegd in één hoek. Wel hebben we de hoeken apart beschreven, zodat de doelen per hoek goed tot zijn recht komen.

3.2.1.1 Box en grond box en klimtoestel

Voor jonge baby's is er een hoge box met matrasjes en zacht speelgoed, zoals een labeldoekje, knuffeltjes en/of een zachte bal, bijtringen en een "activity board". Deze kunnen van verschillende stoffen of andere (zachte) materialen gemaakt zijn. Hierin kunnen zachte geluidjes verborgen zitten, zoals een knisperdoekje of een bal met een belletje. De baby kan op deze manier voorzichtig en op een kindvriendelijke manier kennis maken met de omgeving en materialen en wordt bovendien geprikkeld en uitgedaagd om speelgoed te bestuderen en te grijpen, zodat de grove en fijne motoriek wordt gestimuleerd. Er is een grond box aanwezig met zachte kleden, waar de baby's en/of dreumesen meer bewegingsvrijheid hebben om zich verder te kunnen ontwikkelen mét en zonder hulp van de leidster (draaien en kruipen, staan, stapjes zetten). Voor de baby's is het leerzaam en leuk om op deze manier contact te maken met de oudere kinderen en andersom. Tegelijkertijd kunnen we de kleintjes van de "grotere kinderen" scheiden, zodat ook de "groten" kunnen spelen met kleinere materialen. Deze hoek is alleen aanwezig op de dagopvang van 0-4 jaar. Op de 0-4 groep staat een kruiptunnel, een spiegel met een optrekstang en een klimtoestel voor gepaste leeftijd. Door deze drie onderdelen krijgen de kinderen de kans om zich motorisch te ontwikkelen.

Op de 2-4 groep staat een mooi klimtoestel. Hier kunnen de kinderen fijn op klimmen en klauteren. Heel goed voor de motorische ontwikkeling.

3.2.1.2 Poppenhoek/huishoek

In de poppenhoek/huishoek wordt een huishouden in het klein nagebootst. Op deze manier wordt onder andere het rollenspel (vadertje en moedertje), samenspel, de fantasie, sociale vaardigheden en de woordenschat gestimuleerd. Op de 0-4 groep maakt de 'carrousel' de beleving meer realistisch en zorgt voor intens spel. In de hoek staat een keukentje en er kan ander meubilair bijgeschoven worden elders uit de ruimte, zoals een eethoek met stoeltjes en een tafeltje.

Net als thuis. Daarnaast zijn er spiegels op de groep aanwezig. Bovendien is er een kinderwagen met een pop en bijbehorende attributen. Uiteraard mag het spel ook buiten de hoeken gespeeld worden, zoals op de banken die in de opvangruimte staan. Soms voeden we de kleintjes zelf ook op deze bank. We zien vaak dat er kinderen zijn die een pop pakken en gezellig naast ons komen zitten om hun pop te voeden. Verder staan er twee stoelen om te voeden in de opvang.

3.2.1.3 Bouwhoek/constructiehoek

In de bouwhoek/constructiehoek kunnen kinderen naar hartenlust bouwen met onder andere houten blokken en duplo blokken, grote brikblokken. Daarbij kunnen ze spelen met het houten treinspoor en autootjes. Deze materialen zijn gerangschikt in opbergbakken. Aan deze bakken hangen voorbeeldjes van de materialen, die zich in de verschillende bakken bevinden. Deze hoek stimuleert onder andere: de fijne motoriek, het samenspel, sociale vaardigheden, woordenschat en het ruimtelijk inzicht. De kinderen mogen de materialen combineren. Op deze wijze wordt ook de fantasie gestimuleerd.

3.2.1.4 Knutselhoek(bij centrale tafel)

In deze hoek kunnen kinderen fröbelen met verschillende materialen zoals papier, karton en verschillende stoffen in verschillende kleuren. Ze kunnen de materialen bewerken door het gebruik van (kartel)scharen, prikpenen/-lappen, kleurpotloden, stiften, wasco, inkt- en ponsstempel, lijm et cetera. In deze hoek worden de fijne motoriek, fantasie, concentratie, creativiteit, het ruimtelijk inzicht en de sociale vaardigheden gestimuleerd. We bieden de bovengenoemde materialen aan in bakken op gepaste hoogte zodat de baby en dreumes hier niet bij kunnen. Wil een kind knutselen, dan zetten we de bakken op de tafel, zodat een kind zelf kan kiezen en niet steeds een beroep op de leidster hoeft te doen. De spullen liggen op vaste plekken in de kast. Dit geven we aan door middel van labels met woorden op opbergbakjes in de kast. Het knutselen vindt plaats aan de centrale tafel.

3.2.1.5 Zithoek /Boekenhoek

In deze gezellige hoek, kan het kind alleen, of met een ander kind lekker afzonderen op de bank. Het kind kan even tot rust komen met een knuffeltje of een boekje. Op de groep staan allerlei boekjes, die de kinderen zelf kunnen pakken en bekijken. Ook gaan we gezellig met de kinderen op de bank zitten en lezen samen een boekje. Ze kunnen lekker luisteren en ook bieden wij interactief voorlezen aan. In deze hoek wordt onder andere gewerkt aan de taalontwikkeling, auditieve ontwikkeling, visuele ontwikkeling, concentratie, woordenschat en het verband tussen gesproken en geschreven taal. Op de 0-4 groep hebben we een rusthoek waar baby's even rustig kunnen liggen in een bedje, schommelbedje of tentje. Daar worden baby's ook regelmatig gemasseerd door een daarvoor gediplomeerde leidster.

3.2.1.6 Themahoek

Deze hoek/plank is altijd ingericht naar het thema, dat op dat moment behandeld wordt. Thema's, die aan de orde komen zijn onder andere de vier seizoenen, feesten als Sinterklaas en Kerstmis, vakantie, kleding, het circus, dieren, persoonlijke verzorging, de dokter, de kleuren en cijfers (1 t/m 10 en naar behoefte hoger). Deze hoek/plank is gevuld met materialen passend bij het betreffende thema, zoals posters, spelletjes, liederen, boeken, attributen et cetera. Ook is er altijd ruimte voor actuele gebeurtenissen, zoals geboorte of overlijden, die plaats vinden binnen de opvang, bij een kind thuis of in de samenleving. Tenminste als die passen bij de beleving van het kind. Dit kan in de themahoek/plank uitgebeeld worden of geïmplementeerd worden in bestaande hoeken, zoals boekjes met betrekking tot het te behandelen thema in de boekenhoek of themakleding in de poppenhoek/huishoek.

3.2.1.7 Zandtafel/watertafel

Deze hoek is niet permanent aanwezig, maar wisselt van groep. De kinderen kunnen hier graven, taartjes bakken of kastelen bouwen op kleine schaal. Wanneer slecht weer buitenspelen in de zandbak niet toelaat, is dit een gedegen vervanging/aanvulling. Het zand kan ook (tijdelijk) vervangen worden door water. De seizoenen laten niet altijd toe om buiten met water te spelen. De kinderen vinden het vaak heerlijk om lekker te "kliederen". Deze speelplek stimuleert onder andere de fantasie, de (fijne) motoriek, het samenspel en het ruimtelijk inzicht.

3.2.2 De buitenruimte dagopvang

De speelruimte is een binnentuin/patio. Deze buitenruimte is aansluitend aan de opvangruimte en omheind met muren. Hierdoor kunnen de kinderen de plek niet verlaten en er geen ongenode gasten op het terrein komen. In het aangelegde grasveld kunnen de kinderen spelen op de kunststof peuterglijbaan. Ook is er ruimte op het gras om met de bal te spelen. Dit stimuleert de motorische ontwikkeling. Het grasveld dient ook om lekker op een kleed te zitten en te picknicken of met de poppen te spelen. Er is een grond box voor de baby's aanwezig. De ruime zandbak is gecreëerd in een hoek. Hier kunnen de kinderen lekker graven, taartjes bakken of kastelen bouwen. In het voorjaar en de zomer kunnen de kinderen met mooi weer ook bij de watertafel spelen en er staat een baby/peuterschommel. De fantasie en de (fijne)motoriek worden hier gestimuleerd.

In het hokje staan fietsen, loopfietsen en een loopstoel voor de kleintjes die niet kunnen lopen. Op deze manier kunnen ze zichzelf toch in een korte tijd zelfstandig en actief over de bestrating bewegen en bij de andere kinderen komen. Ook deze middelen stimuleren de grove motorische vaardigheden van het kind. Er is ook een moestuintje, die we samen met de kinderen onderhouden. We leren ze zo verantwoordelijkheid te dragen voor levende organismen en de kinderen zien zo dat eetbare producten niet alleen uit de winkel komen, maar uit de "grond" en dat het bovendien hartstikke leuk is om te doen. Dit voorgaande doel geldt ook voor onze bewoners "cavia's". Kinderen vinden het fantastisch om mee te helpen de cavia's te verzorgen, te voeren etc. en leren op een passende wijze verantwoordelijkheid te dragen voor alles wat leeft. De cavia's bevinden zich in de grote binnen tuin van de Flecke waar we ook regelmatig buiten spelen met de oudere peuters. Bovenstaande activiteiten zullen wij begeleiden en stimuleren, zodat het kind de verschillende mogelijkheden leert ontdekken, die de materialen te bieden hebben. Tot slot is het gezellig buiten aan de picknicktafel of op het kleed eten voor de kinderen vaak een hoogtepunt van de dag bij mooi weer in het voor-, najaar en de zomer. Wat een feest!

3.2.3. De buitenruimte oudere peuters

De oudere peuters kunnen ook gebruik maken van de tuin van woon- en zorgcentrum de Flecke. Het is een grote binnentuin met in het midden een grote eikenboom. Aan de eikenboom hangt een schommel. Om de eikenboom heen ligt een grasveldje met daarop de mogelijkheid om te voetballen. Op het terras staat een zandbak. Er zijn veel padjes waar de kinderen volop bezig kunnen zijn met fietsjes, traptrekkers of skelters, wat de motorische ontwikkeling ondersteunt. Er is een volièrre met prachtige vogels. Aan de andere kant van het grasveld staat een kippenhok waar de kinderen op passen. De eieren rapen we dagelijks uit het hok. Samen verzorgen we de cavia's die naast het kippenhok staan. Het is een prachtige tuin met volop mogelijkheden zoals een beleeftuin met onder andere een voelmuur, muziekwand, danstegels, beweegroute, en een waterbaan. Deze tuin is een gezamenlijk gebruik met de bewoners van de Flecke .

3.3 Ontwikkeling van sociale competenties

Het derde opvoedingsdoel richt zich op de sociale kennis en vaardigheden. Het houdt onder andere in dat kinderen zicht krijgen om zich in een ander te verplaatsen, conflicten te voorkomen of op te lossen. Daarnaast leren ze verantwoordelijk te zijn voor het eigen gedrag en dat van een ander. Het kind leert dat samenspel leuk is en dat het fijn voelt deel te zijn van een groep en dat je daardoor ook van elkaar kunt leren.

Rond het tweede levensjaar krijgen kinderen oog voor het spel van een ander, maar echt samen spelen is nog best lastig. Vaak spelen zij samen naast elkaar. Vanaf het derde levensjaar is er verandering te zien. Kinderen van deze leeftijd komen vaak toevallig tot samenspel, bijvoorbeeld als ze hetzelfde speelgoed kiezen. Wel kijken ze al naar de oudere kinderen en imiteren het samenspel. Zijn de kinderen nog net iets ouder, dan kiezen ze zelf hun speelmaatje en verzinnen ze welke activiteit ze willen gaan doen. Doordat ze elkaar kennen en zich qua ontwikkeling ongeveer in dezelfde fase bevinden, komt samenspel al snel tot stand.

Wij vinden het belangrijk dat kinderen van jongs af aan samen leren spelen en hierbij goed met elkaar omgaan. Als vaste leidster creëren wij situaties, die samenspel uitlokken, zoals zingen, dansen, buiten spelen, opruimen, eten, spelen in de hoeken en gezamenlijke uitjes.

In de verschillende speelhoeken in Thuishuis Stap foar Stap, bieden wij kinderen de mogelijkheid om in kleinere groepen te leren samenspelen. We ondersteunen hen hierbij, zodat ze steeds meer zullen ervaren hoe fijn het is om met elkaar te spelen en rekening met elkaar te houden. Deze ondersteuning bieden wij door zelf het goede voorbeeld te geven en te benoemen hoe kinderen op een juiste manier om kunnen gaan met elkaar in verschillende situaties. Zo wijzen wij kinderen erop aardig te doen tegen elkaar, bijvoorbeeld door hen te laten vragen aan de ander of het nu of straks met het stuk speelgoed mag spelen in plaats van af te pakken. Zo leren kinderen dus om de beurt te spelen met het materiaal. Daarbij kunnen wij de kinderen laten zien en ervaren dat samen spelen met hetzelfde stuk speelgoed, dus het delen van speelgoed, ook leuk kan zijn. Als spelsituaties succesvol verlopen, stimuleren wij dit gedrag door een compliment te geven. Door dit gedrag positief te benoemen, stimuleren wij het kind tot beter spel en zetten we andere kinderen aan dit ook te proberen en te ervaren.

Het hart van de ruimte is de gezamenlijke tafel, waar we met de hele groep rondom kunnen zitten met (kinder)stoelen. Hier leren de kinderen door onder andere samen eten, het luisteren naar voorlezen, muziek maken, puzzelen of spelletjes spelen, elkaar te helpen. Voor de kinderen is dit een duidelijke plek voor (kring)activiteiten. Ze weten ook dat het een plek is, waar je even rustig blijft zitten, totdat de activiteit afgelopen is. Het stimuleert het "samen gevoel" voor de hele groep. Baby's betrekken we hier ook bij. Zij doen mee met kringactiviteiten en zitten zo veel mogelijk bij de groep aan de gezamenlijke tafel, in een kinderstoel, wipstoel of op schoot. Het "samen gevoel" wordt versterkt door de kinderen tijdens deze momenten bij elkaar te betrekken door gesprekjes met en onderling te voeren en te stimuleren. Ieder kind krijgt dan de mogelijkheid om te vertellen, we leren dit om de beurt te doen en naar elkaar te luisteren.

Door activiteiten met de bewoners van De Flecke, brengen we de kinderen in contact met hun omgeving. Ze gaan om met mensen die anders dan zichzelf zijn en ervaren een onvoorwaardelijke aandacht van een soort opa's en oma's. Dit ontwikkelt en stimuleert het sociale gedrag van kinderen, want ze horen fatsoenlijk en vriendelijk te zijn. Ze krijgen warmte en liefde en ze zien dat het contact met deze mensen leuk en gezellig kan zijn. Daarbij heeft het een rustgevend effect op beide partijen.

3.4 Overdracht van normen en waarden

Een kinderdagverblijf is een maatschappij in het klein met een eigen cultuur. Om doel vier te bereiken is het van belang kinderen te sturen en grenzen aan te geven. Het kind komt in aanraking met verschillende aspecten van het leven zoals cultuur, geloofsovertuiging en leefwijze. Door deze diversiteit maakt het kind kennis met aspecten die "breder" zijn dan alleen binnen de gezinssituatie van toepassing zijn. Het kind leert keuzes te maken van wat wel en niet geoorloofd is, waardoor het zich later kan handhaven in de "grote" maatschappij.

Thuishuis Stap foar Stap biedt een cultuur, die is opgebouwd uit normen en waarden, die we als leidster willen uitdragen. Ouders/verzorgers kunnen hiervoor een bewuste keuze maken. Als leidster ben je daarom een rolmodel voor de kinderen. Het handelen moet overeenstemmen met de normen en waarden, die we hanteren en overbrengen op de kinderen door middel van regels en afspraken, waarvan we vinden dat die een cruciale rol spelen bij de morele ontwikkeling van het kind. Wij vinden het belangrijk, dat ieder kind het gevoel heeft, dat het er mag zijn. Namelijk dat het goed is, zoals het is. Daarom is respect voor elkaar onmisbaar. Ook vinden we het belangrijk dat kinderen elkaar op de regels mogen aanspreken en elkaar mogen belonen met een compliment. Zo leren ze met en van elkaar. We laten de oudere kinderen met regelmaat helpen bij het verzorgen van de baby's, door bijvoorbeeld een doekje aan te geven, of samen de fles te geven en te liefkozen. Ook mogen ze samen met de leidster de kinderwagen duwen of ze mogen helpen met het aankleden van de baby. Op deze manier geven wij het goede voorbeeld. Zo leren ze dat een baby positief reageert op respectvol handelen en tederheid. Door voor en met de kinderen groepsregels op te stellen, wordt de groepssfeer positief beïnvloed. Er wordt duidelijkheid gecreëerd en daardoor ontstaan minder conflicten.

Een aantal regels en afspraken die in Thuishuis Stap foar Stap gelden zijn:

- We blijven allemaal aan tafel zitten totdat we allemaal het eten op hebben;
- We zoeken altijd een oplossing voor een ruzie en maken het altijd weer goed;
- We helpen elkaar als het even niet lukt;
- We wassen de handen voor en na het eten en na een toiletbezoek; Iedereen helpt mee met opruimen; We mogen fouten maken om te leren.

Door het betrekken van de ouderen in De Flecke bij activiteiten, leren de kinderen deze doelgroep met respect te behandelen en zien dat ook zij onvoorwaardelijk geaccepteerd worden door de bewoners. De maatschappij wordt voor de kinderen binnen de muren van het kinderdagverblijf al een stukje groter dan alleen leeftijdsgenootjes. Dit heeft een positief effect op de integratie van bewoners en kinderen in de "grote" samenleving.

3.4.1 Corrigeren en belonen

Corrigeren en belonen hangt nauw samen met regels en afspraken met betrekking tot waarden en normen. Wij vinden het goed om kinderen zoveel mogelijk te belonen voor goed gedrag. Als wij zien dat kinderen een fijn en intensief samenspel hebben, kunnen wij hen tijdens het spel zonder in te breken een compliment geven zoals: "Wat zijn jullie fijn aan het samenspelen". Dit zien en horen andere kinderen ook en op deze wijze motiveren we de andere kinderen een dergelijk samenspel te verwezenlijken.

Ongewenst gedrag corrigeren we, door de kinderen opbouwende feedback te geven. Als we zien dat het samenspel niet lukt, omdat er bijvoorbeeld ruzie ontstaat tussen twee of meerdere kinderen (met betrekking tot het afpakken van speelgoed), dan gaan wij eerst observeren. Wat gebeurt er nu eigenlijk en lossen de kinderen het zelf op? Lukt dit laatste niet, dan kiezen we ervoor in te grijpen en we geven dan aan, dat je eerst vraagt en niet afpakt. Bij baby's en jonge peuters kan het afleiden naar een ander speelgoedje al voldoende zijn.

Als een kind ongewenst gedrag vertoont, dan waarschuwen we het kind. Gebeurt het nogmaals, dan krijgt het kind een tweede en laatste waarschuwing. Bij een derde keer halen we het kind uit de situatie en zullen we het even op een rustige plek apart zetten en het tot zichzelf laten komen. De duur hiervan is leeftijdsafhankelijk, een ouder kind zal iets langer apart zitten dan een jonger kind. We zullen er daarna samen kort over praten. Hierna kan een kind weer naar de situatie gebracht worden en rustig verder spelen.

3.4.2 Feesten en rituelen

Feesten en rituelen zijn een belangrijk facet met betrekking tot de cultuuroverdracht en versterken het "samen gevoel". Wij besteden aandacht aan Nederlandse feesten als Sint maarten, Sinterklaas, Kerstmis, Pasen, Vader- en Moederdag, Pake- en Beppedag en het afscheid van een kind dat niet meer naar de opvang komt. Dit doen wij door middel van knutselactiviteiten, liederen, vieringen en door de inrichting van de themahoek. Wij vinden het belangrijk om kinderen kennis te laten maken met andere culturen dan de Nederlandse, door hier net als andere thema's en feesten aandacht aan te besteden in de themahoek. We leven in een multiculturele samenleving en in het klein ook in Thuishuis Stap foar Stap, waar iedereen zich geaccepteerd en veilig moet voelen.

Seizoensgebonden activiteiten vinden plaats op de opvang en in de vorm van gezamenlijke uitjes door naar het bos, park en/of de (kinder)boerderij te gaan. We bekijken per seizoen welke uitjes mogelijk zijn.

Ieder kind mag zijn verjaardag vieren in de groep. Het kind mag die dag op een mooie versierde stoel zitten tijdens het eten en bij groepsactiviteiten aan de gezamenlijke tafel. Het cadeau van de groep is een vrolijke feesthoed, die we als leidsters of met z'n allen voor de jarige knutselen. De jarige mag een traktatie uitdelen aan de kinderen en er wordt gezongen voor het kind. Thuishuis Stap foar Stap geeft het kind nog een feestelijk ingepakt cadeautje mee naar huis.

4. Werkwijze

In de werkwijze wordt er per onderwerp concreet beschreven hoe de dagelijkse gang van zaken is georganiseerd.

4.1 Groepssamenstelling

Thuishuis Stap foar Stap biedt opvang voor kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar. Er wordt tijdens de opvang gebruik gemaakt van twee groepsruimtes, met daarbij de volgende indeling:

- in de eerste ruimte is er een KDV-groep (0-4 jaar) van maximaal 16 kinderen en (eventueel) peuters van de peutergroep (alleen op dagdelen wanneer het totale aantal kinderen in beide groepen tezamen 16 of minder is)
- in de tweede ruimte is er een peutergroep (2-4 jaar) van maximaal 16 kinderen.

De samenstelling van de groepen wisselt soms, de leeftijden en het aantal kinderen kunnen per dagdeel variëren. Dit heeft te maken met het soort contract dat ouders/verzorgers aangaan. Omdat dat soms een dagdeel is kan het zijn dat het andere dagdeel met een ander kindje opgevuld kan worden. Ook komt het voor dat als er een kindje ziek of op vakantie is er een andere aanvraag verwerkt kan worden. Als het totale aantal kinderen 16 of minder is kunnen beide groepen worden samengevoegd tot 1 groep, waarbij de groepsruimte van de KDV-groep (eerste ruimte) wordt gebruikt en de vaste leidsters de opvang zullen leiden. Ook dan wisselt de samenstelling van de groep. Dit hangt af van verschillende factoren zoals eerder opgehaald worden, ziekte of vakantie en is dus niet van te voren vast te leggen. Door het kleinschalige karakter kennen alle kinderen elkaar. Thuishuis Stap foar Stap zorgt ervoor, dat voor alle kinderen en ouders/verzorgers duidelijk is tot welke stamgroep een kind hoort. In de agenda en/of de digitale omgeving (KOV net) wordt dit voor ieder kind ook aangegeven. Hierbij geldt, dat de jonge (KDV) kinderen (0-4 jaar) de KDV-groep als stamgroep hebben en de peuters (2-4 jaar) de peutergroep. Alleen wanneer het totale aantal kinderen 16 of minder is kunnen beide groepen worden samengevoegd tot 1 groep. Dit gebeurt enkel met kennisgeving en toestemming van de ouders/verzorgers. Ouders/verzorgers hebben hiervoor een schrijven ondertekend (formulier "overeenkomst opvang buiten de stam-of basisgroep") Er wordt met vaste leidsters gewerkt, waardoor het overzichtelijk is voor kinderen en ouders/verzorgers.

Vanwege bovengenoemde wisseling in de samenstelling van de groepen, zal steeds gehandeld worden volgens de wettelijke richtlijnen voor wat betreft de leidster-kind ratio. Met behulp van "1ratio.nl" wordt steeds bekeken of het aantal kinderen met bijbehorende leeftijden door 1 of meer leidsters opgevangen kan worden.

Vaste gezichten criterium

Voor kinderen tot 1 jaar wordt voldaan aan het "vaste gezichten criterium", door er altijd voor te zorgen dat 1 van de vaste leidsters van het kind aanwezig is. In geval van ziekte, vakantie of verlof van een vast gezicht, waarbij geen ander vast gezicht ter vervanging beschikbaar is, wijken we tijdelijk af van het vaste gezichten criterium en zetten we een andere beroepskracht in. Om zorg te blijven dragen voor

de emotionele veiligheid van de kinderen, zal dit een voor de kinderen bekende, vertrouwde kracht zijn: van de groep zelf, van de aangrenzende groep of een vertrouwde vaste invalkracht.

Extra dagdelen

Bovengenoemde werkwijze geldt ook voor verzoeken van ouders/verzorgers voor het afnemen van extra dagdelen buiten het afgesloten contract. Steeds zal er gekeken worden of er mogelijkheden zijn, waarbij de leidster-kind-ratio (BKR) zal worden geraadpleegd. Het rooster van de aanwezige kinderen en leiding wordt per dag nauwkeurig bijgehouden, zodat dit ook inzichtelijk is voor iedere betrokkene. Doordat gewerkt wordt met vaste gezichten op de groep zal ook bij afname van extra opvang altijd een voor het kind vertrouwde leidster aanwezig zijn en voor kinderen tot 1 jaar het vaste gezichten criterium gehanteerd worden.

Inzet beroepskrachten

In Thuishuis Stap foar Stap zijn in totaal 14 beroepskrachten inzetbaar. Bij de KDV groep 16 kp, worden maximaal 4 beroepskrachten ingezet, bij de peutergroep 2. De gangbare diensten vinden plaats van 7.00 uur tot 18.00 uur, waarbij geldt dat de pauzemomenten tussen 9.30 en 10.00 uur en tussen 13.00 en 14.30 uur plaatsvinden. Wij registreren de aanwezigheid van kinderen en personeel op de groep nauwgezet in KOV net.

Drie-uursregeling

In Thuishuis Stap foar Stap wordt gebruik gemaakt van de drie-uursregeling. Tijdens vastgestelde momenten, zoals aan het begin van de opvang dag en pauzemomenten van de beroepskrachten, zal mogelijk afgeweken worden van de beroepskracht-kind ratio, waarbij ervoor gezorgd wordt dat er nooit minder dan de helft van het aantal benodigde beroepskrachten op de groep is en wanneer er op deze momenten 1 beroepskracht is, zal er ten minste door één andere volwassene ondersteuning geboden worden door aanwezig te zijn op de locatie.

We wijken enkel af van de beroepskracht-kind ratio, wanneer de groep én de situatie dit toelaten. We willen immers te allen tijde de pedagogische kwaliteit waarborgen en ieder kind emotionele veiligheid blijven bieden. De aanwezigheid van een bekende kracht, het vaste dagritme met vaste herkenbare rituelen zullen ook tijdens deze momenten aan de orde blijven. Wanneer de groep en/of de situatie het niet toelaten om af te wijken van de beroepskracht-kind ratio, zal ervoor gekozen worden (tijdelijk) af te zien van het toepassen van de regeling, bijvoorbeeld wanneer er kinderen aanwezig zijn die extra zorg of aandacht nodig hebben.

Aan ouders wordt dit actief gecommuniceerd, zodat voor hen inzichtelijk is wanneer de regeling wordt toegepast en hoe de inzet van de leidsters op die momenten geregeld is. De actuele drie-uursregeling is terug te vinden in de inzagemap. Deze inzagemap is ook toegankelijk voor ouders.

4.2 Openingstijden

Thuishuis Stap foar Stap is 5 dagen per week open van 7.00 uur tot 18.00 uur.

Per jaar is Thuishuis Stap foar Stap twee weken gesloten. Deze weken staan vast, zodat ouders/verzorgers hier vooraf rekening mee kunnen houden.

- Eerst week Bouwvak Noord-Nederland
- Tussen kerst en oud en nieuw

4.3 Dagindeling(± tijden)

De dagindeling van beide groepen (KDV en peuters) van Thuishuis Stap foar Stap wordt aan de hand van dagritme kaarten aan de kinderen getoond en gevolgd, zodat voor alle kinderen steeds duidelijk is, wat er gaat komen en wat we gaan doen. Deze inzichtelijkheid zorgt voor rust.

7.00 uur tot 9.00 uur

De meeste kinderen worden in de ochtend gebracht. De kinderen mogen in de verschillende hoeken spelen. Ouders/verzorgers mogen zelf een kopje koffie/thee pakken en ongeveer een kwartier samen met hun kind spelen of rustig gaan zitten, waarna ze de opvang verlaten. Ouders/verzorgers kunnen hierdoor rustig de dag opstarten samen met hun kind.

9.00 uur tot 9.30 uur

Hier bieden wij een gestructureerde groepsactiviteit aan. Denk aan puzzelen of kleien. Dit ligt op de tafel. Ook mogen kinderen vrij spelen met de spullen die klaar liggen.

9.30 uur tot 10.00 uur

We eten met z'n allen aan de gezamenlijke tafel fruit en nuttigen een beker drinken. Dit is een heerlijk rustmoment. We zingen samen of lezen een boekje. In de peutergroep bieden we een educatief spel aan dat we samen gaan spelen en bespreken.

10.00 uur tot 11.00 uur

De kinderen mogen in de verschillende hoeken spelen. Als het mooi weer is, kan het zijn, dat we een wandeling gaan maken of in de buitenruimte gaan spelen. Hierbij bieden we individuele ondersteuning of begeleiding in kleine groepjes. De kinderen, die nog een ochtenddutje nodig hebben, slapen tijdens deze periode een half uur tot een uur.

11.00 uur tot 11.30 uur

Hier bieden we een gestructureerde groepsactiviteit aan. Dit kan variëren van zingen, kleien, knutselen, puzzelen, (interactief/voor) lezen tot een bezoekje brengen aan de ouderen of een buitenactiviteit. Ook gaan we regelmatig buiten spelen.

11.30 uur tot 12.15 uur

We gaan lekker brood eten en nuttigen een beker drinken aan de gezamenlijke tafel. De kinderen mogen zoveel mogelijk onder begeleiding zelf hun brood smeren. We nemen hier ruim de tijd voor. Een heerlijk rustmoment. Hebben de kinderen het eten op, dan wachten we op elkaar en mogen ze aan tafel een boekje lezen.

12.15 uur tot 13.00 uur

De kinderen die 's middags nog slapen, brengen we naar bed. De kinderen, die niet meer een dutje doen, mogen even uitrusten in de zithoek/boekenhoek en/of kijken een (deel van een) educatieve film. Zo kunnen we ervoor zorgen dat alles weer is opgeruimd en afgewassen is met eventuele hulp van de kinderen.

13.00 uur tot 14.30/15.00 uur

De kinderen mogen in de verschillende hoeken spelen. Als het mooi weer is, kan het zijn, dat we in de buitenruimte gaan spelen. Hierbij bieden we individuele ondersteuning of begeleiding in kleine groepjes.

De kinderen die nog een middagdutje nodig hebben, slapen tijdens deze periode één tot twee uren.

14.30/15.00 uur tot 15.00/15.30 uur

De kinderen worden uit bed gehaald, terwijl de andere kinderen in de binnenruimte spelen. Hierna eten we met z'n allen aan de gezamenlijke tafel een koekje en nuttigen een beker drinken. Dit is een heerlijk rustmoment.

15.00/15.30 uur tot 16.00/16.30 uur

We maken met de groep een buitenwandeling of een fietstocht in de bakfiets. Laat het weer het niet toe om buiten te wandelen of te fietsen, dan maken we een wandeling door het verpleeghuis en brengen, waar mogelijk, een bezoekje aan de bewoners.

16.00/16.30 uur tot 17.00/17.30 uur

Hier bieden we een gestructureerde groepsactiviteit aan. Dit kan variëren van zingen, kleien, puzzelen, (interactief/voor)lezen tot een bezoekje brengen aan of activiteit met de ouderen of een buitenactiviteit. Ook bieden we nog drinken en een klein tussendoortje(cracker/rozijntjes) aan.

17.00/17.30 uur tot 18.00 uur

De kinderen mogen even uitrusten in de zithoek/boekenhoek en/of kijken een (deel van een) educatieve film. In dit half uur kunnen we ervoor zorgen dat alles weer is opgeruimd en afgewassen is met eventuele hulp van de kinderen.

We hebben bewust geen verschoningsrondes ingepland. We vinden het belangrijk in verband met hygiëne en luierslag, dat een kind zo snel mogelijk verschoond wordt na een flinke natte plas- of een poepluier. We zijn hier gedurende de dag alert op. De "opruimmomenten", zijn bij bovenstaande tijden inbegrepen.

Open deurenbeleid

Omdat de twee groepen dagopvang tegenover elkaar liggen op de begane grond maken we gebruik van het open deurenbeleid tussen de dagopvang en de peutergroep.

Thuishuis Stap foar Stap zorgt er in deze situaties voor, dat de leidsterkind ratio klopt op locatieniveau en terug te voeren is naar de geldende leidsterkind ratio voor elke afzonderlijke groep.

4.4 Ophalen en brengen

Omdat Thuishuis Stap foar Stap opvang biedt door middel van uur contracten, zijn de haal- en brengmomenten wisselend. Deze tijden zullen in onderling overleg worden vastgelegd.

4.5 Voeding

Gezonde voeding is de brandstof om goed te kunnen spelen en leren. We eten daarom samen op vaste tijden aan de gezamenlijke tafel. In de ochtend mogen de kinderen kiezen uit twee soorten fruit. Welk fruit dit betreft, zal seizoensgebonden zijn. Daarbij mogen de kinderen kiezen tussen thee, water of roosvicee/diksap. Tussen de middag eten we bruin brood met beleg. Dit beleg betreft boter, vleeswaren, kaas, smeerkaas, leverpastei en/of zoet beleg. Onze visie hierop is: Het eerste stuk brood met hartig beleg en eventueel het tweede stuk brood met zoet beleg. Na één of eventueel twee stukken brood mag het kind, als deze nog trek heeft, een cracker, beschuit of rijstwafel met hartig beleg. Hierbij drinken de kinderen een beker melk, karnemelk, thee of water.

Halverwege de middag of na school krijgen de kinderen een biscuitje of rijstwafel en een beker thee, water of roosvicee/diksap.

Baby's volgen zoveel mogelijk het ritme dat ouders/verzorgers thuis aanhouden betreffende de voeding. Ouders/verzorgers zorgen zelf voor borst- of kunstvoeding met afgekoeld gekookt kraanwater, die we au bain-marie(borstvoeding) en in de magnetron(kunstvoeding) kunnen opwarmen. Ouders/verzorgers die willen dat hun kind tussen de middag warm eet, zorgen zelf voor een potje of bakje met een maaltijd die we in de magnetron of au bainmarie kunnen opwarmen.

De kinderen zullen ook af en toe een snoepje, een ander koekje of traktatie aangeboden krijgen. Ouders/verzorgers kunnen tijdens het intakegesprek aangeven of zij dit wel of niet willen.

Het kan voorkomen, dat er door allergie of om andere redenen alternatieve voedingsmiddelen worden aangeboden aan het kind of dat er afwijkende eetmomenten plaatsvinden. In overleg kunnen we hier aan tegemoet komen.

4.6 Slapen(± tijden)

Thuishuis Stap foar Stap heeft twee slaapkamers met vier slaapplekjes per kamer. In de kamertjes is goede ventilatie mogelijk. Er kan een raam open en er is een ventilatierooster aanwezig in het kozijn en in het plafond. De kamertjes kunnen verduisterd worden door middel van een rolgordijn en een zonnenscherm. Ieder kind slaapt zoveel mogelijk "in zijn eigen bedje" voor die dag. Hierdoor slaapt het kind niet onder het door een ander beslapen beddengoed. Dit geeft het kind een vertrouwd en veilig gevoel en ook uit hygiënisch oogpunt vinden wij dit belangrijk. Toch kan het voorkomen dat we besluiten een kindje te verplaatsen naar een andere slaapkamer, omdat het bijvoorbeeld niet kan slapen doordat er een ander kindje wakker ligt. We kijken dus ook echt naar wat het kind op dat moment nodig heeft. We verzorgen zelf het beddengoed. Slaapt het kind met een slaapzak, slaapknuffel of een speen of iets dergelijks, dan wordt verwacht dat ouders/verzorgers dit meegeven op de opvangdag. We hebben altijd reserve knuffels, spenen en slaapzakken op voorraad, voor als het een keer vergeten wordt. De allerkleinste baby's volgen hierin hun eigen ritme aangegeven door de ouders/verzorgers. De iets oudere kinderen, die nog een ochtenddutje nodig hebben, slapen tussen ±10.00 uur en 11.00 uur. De kinderen die een middagdutje nodig hebben, slapen tussen ±12.30 uur en 15.00 uur. Op de KDV groep staan nog twee verrijdbare bedjes en twee kinderwagens. Op de peutergroep hebben we één slaapkamer met 6 slaapplekken en twee rustbedjes. De oudste peuters (die bijvoorbeeld maar een halfuur of een uur mogen slapen) kunnen dan even rusten op onze stretchers.

4.7 Ziekte

Een kind niet op de opvang brengen als:

- Een kind een temperatuur van 38,5°C of hoger heeft en daardoor suf en huilerig is, dus zichtbaar niet fit gedrag vertoont.
- Een kind verhoging heeft lager dan een temperatuur van 38,5°C en daardoor suf en huilerig is, dus zichtbaar niet fit gedrag vertoont.
- Een kind doorlopend diarree heeft en/of meerdere malen moet overgeven.
- Een kind een besmettelijke ziekte (zoals waterpokken), virale of bacteriële infectie (zoals krentenbaard) heeft.
- De KIDDI app aangeeft dat het kind niet op de opvang mag komen
- Als het kind onverklaarbare uitslag/ symptomen heeft. Ga eerst naar de huisarts om dingen uit te sluiten en daardoor eventuele besmetting te voorkomen.
- In het ouderportaal staat een informatieboekje, waarin bovenstaande precies beschreven staat. Ouders/verzorgers kunnen dit te allen tijde raadplegen.

Het kan zijn dat bovenstaande symptomen gedurende de opvang dag tot uiting komen. In overleg met de ouders/verzorgers en eventueel de aanwezige arts op locatie, beslissen we of het kind naar huis of een andere vertrouwde plek gaat of dat het kind op de opvang blijft.

Het kan zijn dat er medicatie wordt toegediend als het geneesmiddelenprotocol door ouders/verzorgers is ondertekend. MELD ALTIJD AAN DE LEIDSTER DAT HET KIND EEN (BESMETTELIJK) VIRUS HEEFT.

4.8 Indeling groepsruimtes

De dag- en peuteropvang bevinden zich op de begane grond. Het zijn twee aparte ruimtes, een ruimte 0-4 jaar en een ruimte 2-4 jaar. Ze liggen tegenover elkaar. Door het open deuren beleid hebben we contact onderling. De ruimte 0-4 jaar is rustig ingedeeld. Op deze manier proberen we voor de baby's en jonge kinderen zoveel mogelijk rust te creëren. In de peutergroep staat een mooi klim en klauterhuis. Daar kunnen de peuters zich uitleven en komen veel ontwikkelingsgebieden aan bod.

4.9 Activiteiten buiten de groepsruimtes

De kinderen verlaten hun eigen groepsruimte als er activiteiten buitenshuis zijn. Dit betreft de momenten dat kinderen spelen op de buiten-speelruimte van het Thuishuis en bij uitstapjes.

De ouders/verzorgers hebben hier toestemming voor gegeven. De jongere kinderen spelen buiten op de buitenspeelruimte van het Thuishuis in aanwezigheid van de vaste leidster.

We maken bij Thuishuis Stap foar Stap ook geregeld kleine, dagelijkse uitstapjes. Dit kan variëren van een bezoekje aan de ouderen, een wandeling met de benenwagen en/of de kinderwagen, een boodschapje of een bezoek aan een speeltuintje/park dichtbij de opvang. Ook gaan we regelmatig naar de "grote" gezamenlijke tuin. Afhankelijk van de grootte van de groep, zal hierbij ondersteuning van andere volwassenen/stagiaires gevraagd worden. Hierbij zal altijd gehandeld worden volgens de norm die 1ratio.nl hanteert. Hiervan zal nooit afgeweken worden.

Wanneer de uitstapjes verder weg zijn, zoals naar het bos, de (kinder)boerderij, het strand of een speeltuintje, maken we gebruik van 1 of meer auto's, van de ondernemer en/of van een personeelslid; afhankelijk van de grootte en samenstelling van de groep, maken we bij dergelijke activiteiten ook gebruik van de hulp en ondersteuning van andere volwassenen, zoals de achterwacht, stagiaire en/of overige vrijwilligers.

Jaarlijks organiseert Thuishuis Stap foar Stap een grotere activiteit, zoals een ouderavond of een "dagje uit". Voor dit laatstgenoemde uitstapje zullen andere volwassenen, zoals ouders/verzorgers en de achterwacht, ondersteuning bieden. De ouders/verzorgers zullen toestemming moeten geven voor het uitstapje en de oudercommissie zal betrokken worden bij het organiseren van deze momenten.

5. Contact met ouders/verzorgers

5.1 Aanmelden opvang

Als ouders/verzorgers meer informatie willen over Thuishuis Stap foar Stap kunnen ze de site raadplegen en/of contact met de eigenaresse zoeken per mail of telefonisch. Zijn ouders/verzorgers serieus geïnteresseerd en willen zij opvang van Thuishuis Stap foar Stap

afnemen, dan plannen wij een vrijblijvend kennismakingsgesprek op de opvanglocatie. Ouders/verzorgers kunnen even sfeerproeven en ervaren of Thuishuis Stap foar Stap bij hen past. Ze krijgen een informatiepakketje mee, met een opgaveformulier bijgevoegd (alleen als er plekjes vrij zijn, anders komen ze op de wachtlijst). Als zij zich opgeven, dan wordt dit plekje gereserveerd. Een maand voor aanvang van de startdatum, zal er een plaatsingsgesprek plaatsvinden. Tijdens dit gesprek worden de wederzijdse verwachtingen uitgesproken en afspraken gemaakt. Dit wordt vastgelegd en ondertekend door zowel de ouders/verzorgers als door de eigenaresse. Ouders/verzorgers krijgen inzicht in de verschillende protocollen, het pedagogisch beleidsplan en daarnaast worden ze geïnformeerd over de oudercommissie en haar functie. Na zes weken proeftijd (snuffeldagen inbegrepen), zal een evaluatiegesprek plaats vinden op de opvanglocatie, alleen als daar behoefte aan is en zal worden besproken of de opvang van het kind zal worden voortgezet. Als dit niet mogelijk is, wordt deze per direct stop gezet.

5.2 Beëindigen opvang

Wil een ouder de opvang beëindigen, dan geldt er een opzegtermijn van één maand. Het "Beëindigingsformulier opvang" is op te vragen bij één van de leidsters. Deze kan ondertekend ingeleverd worden bij de eigenaresse, waarna er een handtekening wordt gezet voor akkoord. Ook kan het zijn dat de opvang van het kind wordt beëindigd vanuit Stap foar Stap, om een gegronde reden. Ook dan geldt, vanuit de kinderopvang, een opzegtermijn van één maand. Door de eigenaresse wordt dan het formulier "beëindiging opvang" ingevuld en door beide partijen ondertekend.

5.3 Dagelijkse gesprekken

De dienstdoende leidster heeft kort contact met de ouders/verzorgers bij het halen en brengen. Tijdens deze momenten kan een ouder de dagelijkse zaken bespreken en melden als er bijzonderheden zijn.

5.4 Oudergesprekken

Een- of tweemaal per jaar zal er een voortgangsgesprek plaatsvinden (als ouders/verzorgers daar behoefte aan hebben en/of als wij het nodig achten) met de ouders/verzorgers en mentor op de dagopvang. Hierin wordt het welzijn en de ontwikkeling van het kind besproken. We gebruiken voor dit gesprek de Methode Welbevinden als leidraad, de maandverslagen en de competentielijst uit de dag map. Zijn er tussendoor kwesties, die niet op de breng- en haalmomenten kunnen worden besproken, dan kan er een afspraak via het ouderportaal of belafpraak gemaakt worden.

5.5 Ouderavond

Een- of tweemaal per jaar zal er een ouderavond worden georganiseerd op de opvang. Op deze avond worden, in samenspraak met de oudercommissie, relevante onderwerpen besproken. Daarbij kunnen ouders/verzorgers onderwerpen aandragen, op het opgaveformulier. Op deze avond zullen tevens de achterwacht, de eventuele collega's, de vrijwilligers en de eventuele stagiaires zoveel mogelijk aanwezig zijn, zodat de ouders/verzorgers weten wie er voor hun kind zorgt tijdens de opvangdagen. Na de pauze zal er veelal een spreker zijn.

5.6 Oudercommissie

Als houder van een kinderdagverblijf/ kinderopvang zijn wij wettelijk verplicht een oudercommissie, bestaande uit minimaal twee (bij voorkeur drie) ouders/verzorgers samen te stellen. De oudercommissie komt op voor de belangen van ouders/verzorgers en kinderen en mag advies uitbrengen over elk voorgenomen besluit van het Thuishuis. Op dit moment heeft de oudercommissie van Thuishuis Stap foar Stap 6 leden.

5.7 Overig contact

5.7.1 Planning bord

In beide opvangruimtes hangt of ligt een nauwkeurig bijgehouden planning bord, waarop het rooster met de aanwezige kinderen(in de opvangruimte), de dienstdoende leidsters, eventuele stagiaires, vrijwilligers of eventueel ander aangekondigd bezoek vermeld staan (opvangruimte en hal). Ook hangt de geprinte versie van de nieuwsbrief erbij. Daarbij worden gezamenlijke uitjes, ouderavonden et cetera vermeld.

5.7.2 Digitale omgeving

Thuishuis Stap foar Stap heeft een digitale omgeving in de vorm van een app/ouderportaal. Hierbinnen kunnen ouders/verzorgers inloggen met een eigen inlog. In deze ruimte kunnen zij foto's van hun kind bekijken, komende activiteiten en afspraken bekijken of een opmerking plaatsen. Ook kunnen ouders/verzorgers een afspraak maken of formulieren/nieuwsbrief downloaden. Daarnaast kan de ontwikkeling van hun kind gevolgd worden, de verslagjes gelezen worden van de geplande gesprekken en het maandverslag van hun kind. Onlangs zijn deze functies uitgebreid, om communicatie, aanvragen, meldingen etc. voor alle partijen te vergemakkelijken. Het kan zijn dat bovenstaande om een gegronde reden niet werkbaar is voor een enkele ouder. Natuurlijk is er dan in onderling overleg een andere vorm van communicatie mogelijk, zoals een logboekje, de mail of geprinte formulieren/nieuwsbrief. Voor informatie over de privacy, zie paragraaf 6.5 privacy beleid.

5.7.3 Facebook

De opvang heeft een openbare facebookpagina. Hier worden o.a. foto's geüpload, leuke uitspraken en actuele weetjes geplaatst. Het kan zijn dat bovenstaande om een gegronde reden niet werkbaar is voor sommige ouders/verzorgers, door bijvoorbeeld het ontbreken van (kennis over) digitale middelen. Voor informatie over de privacy, zie paragraaf 6.5 privacy beleid.

5.8 Website

Op de website staat alle belangrijke informatie genoemd, die een ouder moet weten betreffende Thuishuis Stap foar Stap, zoals openingstijden, tarieven, pedagogisch beleidsplan etc. Ook staan er foto's op en recensies van ouders/verzorgers. De website zal zoveel mogelijk "up to date" zijn. Voor informatie over de privacy, zie paragraaf 6.5 privacy beleid.

5.9 Wenbeleid

Wij vinden het ontzettend belangrijk dat een kind zich veilig, vertrouwd en geaccepteerd voelt op de opvang en in de groep. Het is daarom van belang dat het kind op de dagopvang de tijd krijgt om te wennen aan alles wat met Thuishuis Stap foar Stap te maken heeft. We adviseren ouders/verzorgers daarom ook om het kind één of een aantal keer een paar uurtjes naar de opvang te brengen, zonder dat de ouder naar zijn of haar werk moet of andere verplichtingen heeft. Op deze manier kunnen het kind en de ouder "zonder druk" wennen en lukt het niet, dan kan de ouder samen met het kind wennen of het kind weer ophalen om het later nog eens te proberen. Kinderen mogen altijd een knuffeltje/speen/doekje of iets dergelijks meenemen dat hen dierbaar is. Dit kan helpen om het kind op zijn gemak te laten voelen en om het wennen te bevorderen. Daarbij sturen we de ouders/verzorgers een aantal foto's van hun kind via de WhatsApp en houden we hen op de hoogte hoe het gaat gedurende het wennmoment. Daarbij kunnen de ouders/verzorgers na afloop van het wennmoment via het ouderportaal het dagritme bekijken en wordt er een mondelinge overdracht gedaan bij het haalmoment. Ouders/verzorgers krijgen via de WhatsApp een foto van hun kind. Ieder kind is uniek en ieder kind heeft een ander wenproces. We zullen dit op maat en zo veel mogelijk naar behoefte aanbieden. Wanneer een kind vanuit de groep 0-4 jaar naar de groep van 2-4 jaar gaat, kent het kind in de meeste gevallen alle kinderen al en is ook de ruimte inmiddels bekend. Dit vanwege enerzijds het kleinschalige karakter en anderzijds het open deurenbeleid. Toch kan het voor een kind een grote verandering zijn, om te wennen aan de nieuwe situatie. We maken dan samen met de ouders/verzorgers/leidsters een plan, om het kind alvast een paar keer te laten beginnen in de nieuwe groep, zodat het langzaam kan wennen. Afhankelijk van het verloop hiervan, stellen we gemaakte afspraken eventueel bij, het wennen blijft een individueel proces. Toch kan het nog een hele stap voor een kind zijn, te wennen aan de nieuwe groep en situatie.

We maken dan samen met de ouders/verzorgers een plan om het kind rustig te laten wennen, bijvoorbeeld door het eerst een paar maal voor een kortere tijd in de nieuwe groep en ruimte mee te laten doen. Afhankelijk van het verloop hiervan, stellen we gemaakte afspraken eventueel bij, het wennen is immers een individueel proces.

6. Kwaliteit en organisatie

6.1 Opleiding ondernemer

De hieronder opgesomde relevante opleidingen heeft de eigenaresse als Thuishuis ondernemer afgerond met een diploma of certificaat:

- Mavo
- Havo
- Boerhave opleidingen Receptioniste/Telefoniste
- Helpende Welzijn
- Leergang Thuishuis bewijs van deelname
- E-learningmodule "Pedagogische doelen" Certificaat
- KIKI training en coaching Pedagogische kwaliteitsboom
- K- EHBO Oranje Kruis
- Pedagogisch medewerker niveau drie
- Gespecialiseerde pedagogisch medewerker niveau vier
- Associate degree jeugdwerker

6.2 Vervanging, ondersteuning, pedagogisch beleidsmedewerker/coach

6.2.1 Vervanging

Als een vaste leidster door ziekte of een andere geplande situatie niet op de opvang aanwezig kan zijn, zal een vervanger onze honneurs waarnemen. Deze vervanger heeft de benodigde pedagogische diploma's, is in het bezit van een VOG en is zo nodig gediplomeerd op het gebied van Kinder EHBO. Ook is/zijn de vervanger/vervangers op de hoogte van de inhoud betreffende de Meldcode kindermishandeling en het Vier ogen principe. Op het ouderportaal, in de opvangruimte zijn de leidster-roosters te vinden. Daarbij zal Thuishuis Stap foar Stap nooit afwijken van de verplichte Ratio Leid(st)er-kind met uitzondering van de 3-uursregeling. Op 1ratio.nl kan dit worden gecheckt.

6.2.2 Achterwacht

In Veiligheids- & Gezondheidsbeleid hoofdstuk 5

6.2.3 Stagiaires

Thuishuis Stap foar Stap is gecertificeerd door het SBB als leerbedrijf. Hiervoor is het Thuishuis getoetst en goedgekeurd als leerbedrijf. Deze stagiaires kunnen ons ondersteunen op allerhande gebieden en zijn boventallig. Zij zullen altijd onder supervisie van de eigenaresse of het team werkzaamheden verrichten. Zij zijn in het bezit van een VOG en op de hoogte van het Vier ogen principe en de Meldcode kindermishandeling. Daarbij willen we hen "warm maken" voor ons vak en deze toekomstige groepsleidsters opleiden tot professionele pedagogisch medewerkers. Een stagiaire wordt op het gebied van verzorging (verschonen, assisteren met eten en drinken, naar bed brengen, afhankelijk van het niveau en leerjaar verzorgen van de baby's waarbij de begeleider altijd aanwezig is), hygiëne, ondersteuning m.b.t.

de verschillende ontwikkelingsgebieden van het kind (voorlezen, begeleiden van spelactiviteiten) en zo mogelijk op beleidsmatig gebied op passend niveau geschoold en begeleid. Daarbij zijn zij onze extra handen, ogen en oren en zijn zij van onschatbare waarde om de kinderen zo veel mogelijk individueel of in groepsverband zo optimaal mogelijk te kunnen laten spelen, leren en ontwikkelen.. Ook kunnen de stagiaires ingezet worden tijdens ziekte van leidsters of calamiteiten en tijdens vakanties conform de CAO kinderopvang. Hierbij wordt ook gekeken naar het niveau en het leerjaar. De ouders/verzorgers en oudercommissie is hiervan op de hoogte of zal op de hoogte worden gebracht. Stagiaires krijgen zo veel mogelijk een vaste begeleidster, die zo nodig met de stagiaire opdrachten plant en uitvoert. We begeleiden de stagiaire hierbij, door mee te kijken tijdens de activiteiten die ze met de kinderen doen zoals knutselen, een spelletje of bouwen, passende feedback te geven en met regelmaat evaluatiegesprekken te voeren. De vaste begeleider zal ook de evaluaties invullen en bij de stagegesprekken vanuit school zijn. De mate van zelfredzaamheid en toegewezen verantwoordelijkheden van de stagiaire is afhankelijk van de opleiding die deze stagiaire volgt en zal beoordeeld worden vanuit de expertise van het vaste team. Zij stellen zich voor op het ouderportaal.

6.2.4 Vrijwilligers

Het komt voor dat er tijdens een uitje vrijwilligers meegaan. De vrijwilligers zijn erg zorgzaam, kindvriendelijk, boventallig en zo nodig in het bezit van een VOG. Ieder is op de hoogte van het Vier ogen principe en de Meldcode kindermishandeling. Zij komen regelmatig een bezoekje brengen in de groep, dus voor de kinderen zijn het vertrouwde personen. Een vrijwilliger die regelmatig op de groep aanwezig is, wordt op het gebied van verzorging, hygiëne, ondersteuning m.b.t. de verschillende ontwikkelingsgebieden van het kind en zo mogelijk op beleidsmatig gebied op passend niveau ingezet. Daarbij zijn zij onze extra handen, ogen en oren en zijn zij van onschatbare waarde om de kinderen zo veel mogelijk individueel of in groepsverband zo optimaal mogelijk te kunnen laten spelen, leren en ontwikkelen. De mate van zelfredzaamheid en toegewezen verantwoordelijkheden van de vrijwilliger is afhankelijk van de opleiding die deze vrijwilliger volgt/gevolgd heeft en zal beoordeeld worden vanuit de expertise van het vaste team. In de opvangruimte hangt een lijst met naam/namen van de vrijwilliger(s). Daarbij stellen zij zich voor op het ouderportaal.

6.2.5 De pedagogisch beleidsmedewerker – coach in Thuishuis Stap foar stap

Met ingang van 1 januari 2019 wordt er in de kinderopvang verplicht gewerkt met een pedagogisch beleidsmedewerker en een pedagogisch coach. De taken die horen bij deze functie en de werkwijze daarin bij Thuishuis Stap foar stap worden hier toegelicht.

6.2.5.1 Pedagogisch beleidswerk

De eigenaresse van Thuishuis Stap foar stap, Elizabeth Quartel-Amsterdam, is samen met Elien Veenstra (beleidsmedewerker) verantwoordelijk voor het ontwikkelen, vertalen en implementeren van het pedagogisch beleid in het Thuishuis (in functie van beleidsmedewerker B conform cao kinderopvang). Dit beleid wordt regelmatig bijgesteld en aangevuld op basis van nieuwe inzichten vanuit de dagelijkse praktijk en nieuwe wet- en regelgeving. Deze aanvullingen en wijzigingen worden altijd besproken met de oudercommissie en de medewerkers. Thuishuis Stap foar Stap zal per kalenderjaar op 1 januari vastleggen hoeveel uur beleidswerk op jaarbasis zal worden ingezet. Dit gebeurt op basis van het aantal locaties (LRK-nummers) van het Thuishuis. Deze berekening en inzet zal per kalenderjaar worden geregistreerd in een apart document dat inzichtelijk is voor de oudercommissie en de medewerkers.

Ondersteuning door Coöperatie Thuishuis

De taken die horen bij het ontwikkelen, vertalen en implementeren van het pedagogisch beleid naar de praktijk worden met ondersteuning van de pedagoog en adviseur, aangesloten bij Coöperatie Thuishuis, uitgevoerd.

6.2.5.2 Pedagogisch coach

Alle beroepskrachten, inclusief de eigenaresse en leidsters met een nul urencontact/contract met flexibele uren en uitzendkrachten, krijgen coaching. De coaching voor de beroepskrachten wordt gegeven door de eigenaresse Elizabeth Quartel-Amsterdam.

Elizabeth Quartel-Amsterdam wordt gecoacht door Ellen Kappen, aangesloten bij Coöperatie Thuishuis. Zij is opgeleid als orthopedagoog en wordt ingezet als coach. Er zal per kalenderjaar op 1 januari vastgelegd worden hoeveel uren coaching op jaarbasis moeten worden ingezet en hoe deze uren over de medewerkers worden verdeeld. Deze berekening en inzet zal worden geregistreerd in een apart document.

6.3 Ontwikkelingsgericht werken

In Thuishuis Stap foar Stap zorgen wij voor een sfeer van warmte en veiligheid door als vaste en sensitieve verzorger aanwezig te zijn, goed te luisteren en adequaat te reageren op ieder kind. Vanuit deze veiligheid krijgt het kind de kans om te spelen, de wereld te ontdekken en zijn eigen grenzen te verleggen. Hierbij wordt rekening gehouden met de eigenheid van ieder kind. Ieder kind ontwikkelt zich op zijn eigen unieke manier, in zijn eigen tempo en interesses. We dragen zorg voor het aanbieden van condities voor het spel en voor voldoende aanbod van activiteiten en

spelmateriaal, dat bij de leeftijd en interesse van elk kind aansluit. Het speelgoed in Thuishuis Stap foar Stap, is uitnodigend voor de fantasie en stimuleert verschillende aspecten van de ontwikkeling, zoals de lichamelijke ontwikkeling (fijne en grove motoriek), cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling. Door op alle gebieden voortdurende uitdaging en vooruitgang te maken, zal uiteindelijk het zelfvertrouwen en de zelfstandigheid van kinderen groter worden.

6.3.1 Observeren, signaleren

Één keer per jaar wordt, op een vast moment (vaak met de verjaardag), een observatie uitgevoerd om een kind te volgen in zijn of haar ontwikkeling. Gestart wordt met een evaluatie na 6 weken. Daarna wordt er elk jaar een observatie uitgevoerd aan de hand van het kindvolgsysteem 'Dit ben ik'. "Dit ben ik" is een hulpmiddel om kinderen te volgen op de groep. Het heeft als doel om een kind goed in beeld te krijgen met betrekking tot welbevinden, betrokkenheid, interesses en de brede ontwikkeling. Door deze werkwijze kunnen bijzonderheden tijdig gesignaleerd worden.

Iedere maand krijgen de ouders/verzorgers in het portaal ook een verslagje waarin het welbevinden wordt verwoord. Ieder kind krijgt een mentor toegewezen. Deze mentoren zijn de leidsters van Thuishuis Stap foar Stap. Zij hebben voor dit kind als taak om de ontwikkeling van het kind te volgen d.m.v. observeren en zij zijn het eerste aanspreekpunt voor de betreffende ouder(s)/verzorger(s). Zij zullen zoveel mogelijk ook de kind gesprekken voeren 1 keer per jaar. Tijdens het plaatsingsgesprek met de houder krijgt het kind deze mentor toegewezen en wordt dit aan de ouders/verzorgers gecommuniceerd. In de opvangruimte hangt een lijst met de mentoren en hun mentorkindjes.

Door met elkaar te overleggen en observaties van kinderen te bespreken, kan het hele team goed met deze methode werken en zo ook als mentor bijzonderheden in de ontwikkeling van kinderen of andere problemen signaleren. Wanneer er vragen zijn over de methode zelf of over de ontwikkeling van een kind, kan altijd de hulp van de pedagoog, aangesloten bij Coöperatie Thuishuis ingeroepen worden.

Uit een eenmalige observatie kan bijvoorbeeld blijken, dat een kind achterloopt in een ontwikkelingsgebied. Dit is een signaal om het kind extra in de gaten te houden. Omdat het kind jong is en de ontwikkeling nog kan variëren, worden in deze fase geen vervolgstappen ondernomen.

6.3.2 Begeleiding, vervolgstappen

Mocht na een tweede observatie de mogelijke achterstand nog steeds aan de orde zijn en is er sprake van een sterker, alarmerend signaal, dan volgen verdere stappen. Dit gebeurt ook altijd in overleg met ouders/verzorgers. De leidster van Thuishuis Stap foar Stap zal de aard van deze mogelijke achterstand in kaart brengen om het kind daarna op passende wijze ontwikkelingsgericht te kunnen begeleiden. Dit kan, afhankelijk van de aard van de problematiek, met behulp van de pedagogische hulpmiddelen, behorend bij de gebruikte observatiemethode. Ook kan in overleg met de pedagoog, aangesloten bij Coöperatie Thuishuis, een passend begeleidingsplan opgesteld worden. Om hier de juiste keuze in te kunnen maken, zal de pedagoog het kind observeren en zal zij, mede met behulp van de ervaringen

van de mentor, een advies/plan van aanpak, opstellen. Het effect van extra

begeleiding en zorg wordt geëvalueerd, gebruikmakend van het observatie instrument. Op basis van deze conclusies wordt het plan van aanpak eventueel bijgesteld. In het geval er externe zorgbegeleiding noodzakelijk is (doorverwijzing gebeurt altijd in overleg met de pedagoog, aangesloten bij Coöperatie Thuishuis en ouders/verzorgers), sluit de mentor zoveel mogelijk aan bij de zorg die extern geboden wordt. Indien mogelijk, zijn er contacten met de externe zorgverlener (zoals bijvoorbeeld: Het consultatiebureau, de huisarts, fysiotherapeut, JGZ, logopedie en CJG). Als Thuishuisondernemer heeft de eigenaresse de leergang van 6 maanden gevolgd, waardoor ze competent is met betrekking tot het ondernemerschap, kennis over het welbevinden van het kind van 0-4 jaar; kennis over de ontwikkeling van het kind van 0-4 jaar; kennis en juist handelen op pedagogisch gebied; kennis over de begeleiding van het personeel en het overbrengen van de vergaarde kennis op bovengenoemde gebieden. De eigenaresse begeleidt het personeel doormiddel van functioneringsgesprekken, observaties en werkoverleg naar competente groepsleid(st)ers en dit bewaken door regelmatig te toetsen.

6.3.3 Rol van de ouders/verzorgers

Tijdens het structureel volgen van de ontwikkeling van een kind worden de ouders/verzorgers steeds betrokken in het proces, er worden geen stappen ondernomen zonder medeweten en goedkeuring van de ouders/verzorgers. Dit geldt ook voor de overdrachtsformulieren voor de basisschool: Er wordt altijd gestreefd naar een doorgaande ontwikkellijn van het kind en in principe wordt er een koude (formulieren) overdracht gedaan, maar is het om een gegronde reden nodig een warme overdracht. Met name in geval van zorgen of bijzonderheden in de ontwikkeling is een warme overdracht gewenst. Ouders/verzorgers worden actief betrokken bij de aanpak van de mogelijke achterstand.

6.3.4 Overdracht naar basisschool

Als het kind 4 jaar is geworden zal het kind naar de basisschool gaan. We hebben het kind in veel gevallen 4 jaar lang gevolgd in de ontwikkeling en in het verlengde van dit structureel volgen van de ontwikkeling van ieder kind, wordt er naar gestreefd dat er een doorgaande ontwikkellijn zal plaatsvinden naar het basisonderwijs. Voor ons, de ouders/verzorgers en de groepsleerkracht is het fijn om te kunnen zien hoe het kind zich heeft ontwikkeld in de afgelopen jaren en waar het kind op dat moment staat in de ontwikkeling. Voor de leerkracht is het fijn om het kind op deze manier al een beetje "te leren kennen" en daarmee aan kan sluiten op de (leer)behoeften van het kind. Deze overdracht zal plaats vinden doormiddel van een overdrachtsformulier uit de methode welbevinden. Deze zal met de ouders/verzorgers worden besproken en aan hen worden overhandigd en ondertekend. De ouders/verzorgers kunnen dit formulier aan de desbetreffende leerkracht geven als zij dit willen en/of als de leerkracht hier om vraagt. De leerkracht mag naar aanleiding van het formulier telefonisch contact zoeken met schriftelijke toestemming van de ouders/verzorgers als deze dit nodig vindt. Dit toestemmingsformulier zal getekend achter het overdrachtsformulier geniet worden.

6.4 Meldcode

In Thuishuis Stap foar Stap is een meldcode voor kindermishandeling aanwezig, waarin een protocol is vastgelegd dat(aantoonbaar) gevolgd wordt in het geval van een (vermoeden) van kindermishandeling en/of seksueel misbruik. Dit vermoeden kan betrekking hebben op de thuissituatie van het kind of op de opvangsituatie. Ook staat de route beschreven voor ouders/verzorgers indien zij een vermoeden hebben van misbruik/mishandeling in de opvangsituatie. Deze meldcode ligt ter inzage in Thuishuis Stap foar Stap.

6.5 Privacy beleid

De privacy van ouders/verzorgers en de kinderen wordt 100 procent gewaarborgd. Hetgeen dat besproken wordt met de eigenaresse (of eventueel met een vervanger) blijft binnen de muren van Thuishuis Stap foar Stap. Voor het openbaar maken van foto's en video's waar diens kind op staat wordt tijdens de aanmeldprocedure een toestemmingsformulier ondertekend door de ouders/verzorgers en door de eigenaresse. Op deze manier kunnen er geen misverstanden ontstaan. Wij zorgen ervoor dat privacygevoelige informatie achter slot en grendel gearhiveerd wordt en Thuishuis Stap foar Stap zal gepast omgaan en alert zijn op privacygevoelige informatie. De werkwijze m.b.t. de AVG is vastgelegd in een verwerkingsregister en er is een privacyverklaring opgesteld die alle ouders/verzorgers hebben ontvangen of ontvangen bij een nieuwe aanmelding.

6.6 Tweektalig beleid

We werken met een tweektalig taalbeleid. Kinderen in Friesland hebben over het algemeen te maken met twee (of meerdere talen), het Fries en het Nederlands, dit is leerzaam voor kinderen. Uit onderzoek over de hele wereld blijkt dat een tweektalig kind er gemakkelijker meer talen bij leert. Kinderen in een tweektalige omgeving hebben ook al snel door dat je één en hetzelfde ding met meerdere woorden kunt benoemen (een "stikelbaarch" en een "egel" is precies hetzelfde). Dit geeft hen een voorsprong in de cognitieve ontwikkeling, het vermogen om abstract te denken.

Voor een goede tweektalige ontwikkeling is het belangrijk dat kinderen veel taal krijgen aangeboden, dat er in de voorschoolse periode veel aandacht is voor de minderheidstaal (in ons geval het Fries) én dat er consequent met de verschillende talen wordt omgegaan. Bij Thuishuis Stap foar Stap werken we daarom met het één-persoon-één-taal beleid. Omdat jonge kinderen op personen gericht zijn, voelt dit voor hen heel natuurlijk aan: een taal hoort gewoon bij een persoon.

Taalontwikkeling bij jonge kinderen

De taalgevoeligheid is het meest aanwezig bij kinderen van 0-7 jaar. De omgeving van het kind heeft een grote invloed op de ontwikkeling hierin. Kinderen gaan praten omdat ze in een omgeving verkeren waar met en tegen hen wordt gepraat. Volwassenen spelen daarbij een belangrijke rol. Zo benoemen de pedagogisch medewerkers bij Thuishuis Stap foar Stap wat ze zien, voelen of doen. Ook door het aanbieden van thema 's krijgt het taalaanbod een context. Zo kan met verschillende activiteiten (vertellen, knutselen, ontdekken, zingen) aandacht worden geschonken aan een bepaald onderwerp, seizoen of feest.

Tweetaligheid

Bij Thuishuis Stap foar Stap laten we kinderen actief in contact komen met tweetaligheid. Uit onderzoek over de hele wereld blijkt dat tweetaligheid goed is voor de cognitieve ontwikkeling en de taalontwikkeling van kinderen. Voorwaarde daarbij is dat er helder wordt omgegaan met de twee talen en dat er in de voorschoolse periode ruim voldoende aandacht is voor de minderheidstaal, in ons geval het Fries. Wij werken daarom met het "één persoon één taal principe": Sommige pedagogisch medewerksters bieden consequent het Fries aan, andere consequent het Nederlands, met als uitgangspunt dat het Fries ruim voldoende wordt aangeboden. Door de bewuste aandacht voor het Fries krijgen Friestalige kinderen een bredere basis in hun moedertaal, wat noodzakelijk is om vervolgens ook het Nederlands goed te ontwikkelen. Nederlandstalige en anderstalige kinderen leren er zo spelenderwijs het Fries erbij. SFBO kennisinrum meartaligens jonge bern (SFBO) ondersteunt de pedagogisch medewerkers bij het vormgeven van taalbeleid en bij het uitvoeren in de praktijk.

6.7 Verzekeringen

Thuishuis Stap foar Stap heeft zich volledig verzekerd. Omdat de opvang gevestigd is in De Flecke is brandveiligheid gewaarborgd. Daarnaast heeft de opvang een inboedelverzekering, een aansprakelijkheidsverzekering voor bedrijven, een ongevallenverzekering, een inzittendenverzekering voor uitstapjes met de auto. Van ouders/verzorgers wordt verwacht dat zij een aansprakelijkheidsverzekering voor particulieren hebben of afsluiten. Dit is nodig als een kind schade toebrengt aan materiaal of aan derden tijdens de opvangdag(en).